

Nr 82

Av herr Nilsson i Lönsboda m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till konserveringsforskning.

Under senare år har konsumtionen av alkoholfria safter, juicer och muster av bär och frukt ökat, detta tack vare de moderna tillverkningsmetoder som nu tillämpas på området och den upplysning om dessa dryckers användningssätt, som kommit till stånd.

Det tidigare praktiserade systemet med kokning, tillsättande av konserveringsmedel eller jäsning för att få önskvärd hållbarhet hos saften medförde betydande olägenheter, då aromämnen försämrades och delvis även förstördes. Numera är det möjligt att bättre än tidigare tillvarataga de värdefulla beståndsdelarna, då man genom moderna metoder kan få fram råpressaft och konserveringen av denna sker genom t. ex. sterifiltrering, skon-sam pastörisering eller djupfrysning. Härigenom har man helt nya möjligheter att tillvarataga, förvara och till en större allmänhet effektivt distribuera dessa drycker.

Den utveckling som på detta område skett, bl. a. i USA under senare år, visar tydligt hur bär- och fruktodlingen kunnat främjas genom modern tillverkning och distribution av råsaft samt att befolkningens konsumtionsvanor påverkats i gynnsam riktning. I USA har således under senare år stora delar av citrusfruktskörden använts till råsaft och har konsumtionen härav stegrats år från år. Även rent lokala erfarenheter från vårt land, från bygder med utbredd bär- och fruktodling och effektivt driven musttillverkning, visa att konsumtionen av must kan stegras i hög grad.

En än kraftigare konsumtionsstegring på detta område är eftersträvansvärd ur såväl folkhälso-, nykterhets- som trafiksäkerhetssynpunkt. Med hänsyn till såväl frukt- och bärödlings- som det allmännas intresse är det viktigt att rikliga sortiment drycker av goda kvaliteter framställas inom landet och till konkurrenskraftiga priser.

Då våra svenska producenters företag ej äro av den storleksordning eller ha de ekonomiska resurser som vissa utländska tillverkare, som genom en omfattande forsknings- och rationaliseringsverksamhet kommit långt på området, är vår egen tillverkning ej fullt konkurrensduglig med denna.

Våra svenska bär och frukter äro mycket goda råvaror, och genom en mera intensifierad forskning på området skulle ännu bättre resultat kunna uppnås hos oss.

Redan 1951 beslutade Institutet för konserveringsforskning att taga upp

forskning rörande fruktjuice på sitt program, vilket dock icke kunnat fullföljas på grund av brist på medel.

1956 års riksdag ställde sig mycket positiv till det motionsledes framförda förslaget om ökat stöd åt forskningen beträffande framställningen av alkoholfria drycker. I statsutskottets utl. 177/56 framhölls bl. a.: »Berörda fråga är av stor betydelse. Såsom utskottet tidigare framhållit är det en viktig förutsättning för främjandet av ett alkoholfritt umgängesliv, att alkoholfria drycker marknadsföras i någorlunda rikligt urval och i goda kvaliteter. Härvid är det angeläget att den svenska råvaruprodukten kan komma till sin rätt vid sidan av de utländska. Skall detta kunna ske med utsikt till framgång torde emellertid forskningen på ifrågavarande område behöva effektiviseras och stödjas. Utskottet ställer sig alltså positivt till huvudsaken i de föreliggande motionerna.» Riksdagen biföll statsutskottets hemställan. Vid 1957 års riksdag förelågo liknande motioner och i statsutskottets av riksdagen godtagna yttrande 10/57 underströks ytterligare att frågan är av stor betydelse, att Kungl. Maj:t utreder denna fråga och att förslag i ämnet, som departementschefen synes ha förutsett, förelägges nästa års riksdag. I årets statsverksprop., 10 huvudtiteln, har under punkt 31, Bidrag till Institutet för konserveringsforskning, styrelsen för detta äskat ett anslag till juiceforskning med 30 000 kr. med hänvisning till SU 10/1957, medan departementschefen bl. a. anför »att då det är av värde ur nykterhetsfrämjande synpunkt att alkoholfria drycker saluföres i någorlunda rikligt urval och av god kvalitet, har jag i och för sig ingenting emot att institutet får i uppdrag att forska på detta område», men dock ställer sig avvisande mot anslag härför.

Med hänsyn till att det är ett allmänt samhällsintresse att den svenska tillverkningen av alkoholfria drycker främjas, föreslå vi,

att riksdagen måtte besluta att anslaget till Bidrag till konserveringsforskning under punkt 31 i tionde huvudtiteln måtte uppräknas med 30 000 kr. till 602 900 kr. och att detta utökade belopp anslås till juiceforskning.

Stockholm den 22 januari 1958

Arvid Nilsson
i Lönsboda

S. Rimås

Christer Olofson

Hj. Åhman